

Hallitus 22.2.2024
LIITE 1

Konserniohje

1.10.2023

Kaupunginhallitus 28.8.2023 § 275

Kaupunginvaltuusto xx.xx.2023 § xx

Sisällys

Konserniohjeen tarkoitus ja asema	3
Konserniohjeen hyväksyminen ja konsernijohdon tehtävät	3
Kuntakonsernin talouden ja investointien suunnittelu ja ohjaus	4
Konsernivalvonnan ja raportoinnin sekä riskienhallinnan järjestäminen	5
Tiedottaminen ja kunnan luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuden turvaaminen	6
Velvollisuus hankkia kunnan kanta asiaan ennen päätöksentekoa	7
Konsernin sisäiset palvelut ja yhteistyö	9
Kunnan tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpano ja nimittäminen	10

Konserniohjeen tarkoitus ja asema

Tässä ohjeessa määritellään Rovaniemen kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen johdon rooli ja velvollisuudet sekä säännöt sille, miten kaupunki ohjaa näitä yhteisöjä. Sanalla yhteisö tarkoitetaan yhtiötä, säätiötä, yhdistyksiä, kuntayhtymiä ja osuuskuntia.

Konserniohjeen tavoitteena on yhdenmukaistaa ohjauksen menettelytapoja ja varmistaa, että yhteisöissä hoidetaan kaupungin toimintaa ja omaisuutta tarkoituksenmukaisesti, luotettavasti, tuottavasti ja tehokkaasti kaupunkikonsernin kokonaisuutena, omistajapolitiikka sekä kaupunkistrategia huomioon ottaen. Ohjeen tarkoitus ei ole rajoittaa yhteisön toimintavapautta omistajan sille asettamien tavoitteiden saavuttamiseksi.

Konserniohjetta sovelletaan kunnan tytäryhteisöjen, näiden tytäryhteisöjen, sekä soveltuvin osin osakkuusyhteisöjen ja muiden yhteisöjen omistajaohjaukseen.

Rovaniemen kaupungin tytäryhteisöksi katsotaan osakeyhtiö, säätiö tai muu sellainen yhteisö, jonka osalta kaupunki on määräysvallan suhteen emoyhtiön asemassa. Kaupungin edustajien on pyrittävä noudattamaan konserniohjeen periaatteita myös kaikissa muissa yhteisöissä, joiden hallinnossa kaupunki on mukana.

Konserniohjeen sisältö toimii vahvana pääsääntönä ja siitä poikkeamien on perusteltava. Konserniohje ei muuta tytäryhteisöjen, osakkuusyhteisöjen tai kuntayhtymän johdon oikeudellista asemaa tai vastuuta. Konserniohjeen ohjeiden ollessa ristiriidassa yhteisöä koskevien säännösten, kuten yhteisö- tai kirjanpitolainsäädännön tai muun pakottavan lainsäädännön kanssa, noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä. Jos yhteisön johto havaitsee ristiriidan konserniohjeen ja lainsäädännön välillä, on havainnosta ilmoitettava kirjallisesti konsernijohdolle kirjallisesti.

Konserniohjeen hyväksyminen ja konsernijohdon tehtävät

Tytäryhteisön yhtiökokouksen tai vastaavan ylintä päätösvaltaa käyttävän hallintoelimen sekä yhteisön hallituksen tulee käsitellä konserniohje ja hyväksyä siinä annetut toimintaohjeet yhteisöä sitoviksi niiden lainmukaisuutta koskevalla edellytyksellä. Myös tytäryhteisöjen omien tytäryhteisöjen tulee käsitellä ja hyväksyä kaupungin konserniohje hallintoelimissään.

Kaupunkikonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan johtamisesta vastaa konsernijohto. Rovaniemen kaupungin konsernijohto ja konsernijohtoon kuuluvien toimivalta on määritelty kaupungin hallintosäännössä.

Kaupunginjohtaja johtaa kaupunginhallituksen alaisena kaupunkikonsernia. Kaupunginjohtajalla on oikeus tarvittaessa sisäisen tarkastuksen järjestämiseen kaupungin tytäryhteisöissä. Yhtiöt ja yhteisöt ovat velvollisia antamaan selvitystoimituksen edellyttämät tiedot ja laatimaan sellaiset sopimukset sopimuskumppaniensa kanssa että ne mahdollistavat tarkastuksen järjestämisen.

Kaupunginjohtaja voi määrätä muulle viranhaltijalle kutakin yhteisöä erikseen koskevan valvonta- ja seurantavastuun. Tehtävänä on valvoa yhteisön päätöksentekoa ja toimintaa sekä valmistella yhteisöä koskevat asiat päätöksentekoa varten. Kaupunginjohtajalla tai hänen määräämällään henkilöllä on

oikeus osallistua kaupungin määräysvallassa olevan tytäryhteisön hallituksen tai vastaavan toimielimen kokouksiin.

Kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä henkilöt raportoivat kaupunginhallitukselle konserniyhteisöjen toiminnasta ja tuloksesta osavuosikatsauksien yhteydessä ja aina kun yhteisön toimintaan liittyy merkittäviä muutoksia.

Konsernijohto ei osallistu yhteisöjen toiminnalliseen päätöksentekoon eikä päivittäisjohtamiseen. Säätiöiden osalta kaupunki käyttää määräysvaltaansa säätiön sääntöjen ja nimeämiensä hallituksen jäsenten kautta. Konsernijohto antaa ohjeet yhteisön hallituksessa toimiville kaupungin edustajille merkittävistä toimenpiteistä. Tarvittavia yksityiskohtaisia toimintaohjeita tulee pyytää riittävän ajoissa.

Konserniyhteisön tulee laatia lainsäädännön mukaisia toimivaltasuhteita ja konserniohjetta täydentävät ohjeet hyvästä hallinto- ja johtamistavasta (corporate governance). Ohjeissa määritetään omistajan ja yhteisön väliset sekä yhteisön sisällä noudatettavat hyvän hallinnon periaatteet. Osakeyhtiössä ohjeiden pääasiallisena kohteena ovat yhtiön hallitus ja toimitusjohtaja.

Kuntakonsernin talouden ja investointien suunnittelu ja ohjaus

Kaupunginvaltuusto asettaa omistajapoliitiikassa keskeisimmille yhteisöilleen valtuustokauden mittaiset strategiset, kaupunkikonsernin kokonaisetua ajavat tavoitteet ja mittarit. Lisäksi kaupunki asettaa keskeisille tytäryhtiöille valtuustoon nähden sitovat tavoitteet vuosittain talousarvion yhteydessä. Kaupunki voi harkintansa mukaan asettaa talousarviossaan tavoitteita myös muille konserniyhteisöille kuin keskeisille tytäryhtiöille.

Vuosittain talousarviossa asetettavat tavoitteet johdetaan pääosin valtuustokaudelle asetetuista pitkän aikavälin tavoitteista, mutta kaupunki voi tarvittaessa asettaa yhteisölle myös muita tavoitteita. Konsernijohto ja omistajaohjauksesta vastaavat viranhaltijat neuvottelevat yhteisöjen kanssa asetettavista tavoitteista ennen niiden lopullista hyväksymistä. Neuvotteluissa huomioidaan yhteisölle asetettujen tavoitteiden toteutuminen, yhteisön kuluneen ja tulevan vuoden näkymät, sekä ennusteet kaupungin talouden kehityksestä ja sen vaikutuksista yhteisöltä ostettavien palveluiden ja myönnettyjen avustusten määrään. Yhteisöjen tulee toiminnassaan pyrkiä asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen. Tytäryhteisöjen johdon tulee huomioida omistajan asettamat tavoitteet talous- ja toimintasuunnitelmissaan. Kaupunginvaltuusto seuraa tavoitteiden toteutumista osavuosikatsauksiin ja tilinpäätöksiin perustuen.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa tulee ottaa huomioon kaupunkikonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Tytäryhteisöjen keskeiset, kaupungin osallistumista vaativat investointi- ja rahoitussuunnitelmat tulee valmistella kaupungin talousarviovalmistelun aikataulun mukaisesti. Yhteisön toiminnassa on otettava huomioon kaupunkikonsernin kokonaisuus ja konsernin resurssien tehokas käyttäminen siltä osin kuin se ei ole ristiriidassa yhteisöä koskevan erityislainsäädännön kanssa.

Tytäryhteisöjen tulee kaupungin tapaan ylläpitää suunnitelmaa kaupungin osallistumista vaativista investoinneista ja niiden vaikutuksista sekä yhteisön, että kaupungin talouteen. Suunniteltujen

investointien tulee perustua kaupunginvaltuuston asettamiin tavoitteisiin. Investointisuunnitelma sisältää selvityksen investoinnin tarkoituksesta, aikataulusta, alustavat kustannus- ja rahoitus selvitykset, vaikutukset yhteisön ja kaupungin käyttötalouteen sekä kaupungilta edellytettävät toimenpiteet. Suunnitelma tulee tehdä riittävän tarkalla tasolla, jotta sen avulla pystytään arvioimaan investoinnin taloudellista ja toiminnallista kannattavuutta.

Keskeisten tytäryhtiöiden suunnitelmat kaupungin takausta tai muuta taloudellista osallistumista edellyttävistä investoinneista käydään läpi vuosittain omistajaohjauksesta vastaavan tahon kanssa käytävissä keskusteluissa. Muiden tytäryhteisöjen suunnitelmat käydään läpi tarvittaessa. Suunnitelmien muutoksista tulee neuvotella kaupungin sopimusohjauksesta vastaavien tahojen sekä omistajaohjauksesta vastaavan tahon kanssa. Ajantasaiset tiedot kaupungin osallistumista edellyttävistä investoinneista tulee olla kaupungin talous- ja rahoituspalveluiden tiedossa kirjallisesti viimeistään kaupungin talousarvion laatimisvaiheessa.

Investointikohteiden suunnittelussa on erityisesti huomioitava kustannustehokkuus ja ilmasto- ja ympäristövaikutukset sekä uusien rakennusten osalta valtioneuvoston esteettömyysasetuksen noudattaminen. Kaupunkikonsernin palveluihin liittyvät tilat rakennetaan perustasoisiksi ja tilaratkaisut ovat yksinkertaisia ja tehokkaita. Ennen merkittäviä talous- tai investointipäätöksiä yhteisön johdon on laadittava tarvittavat kannattavuuslaskelmat sekä selvittävä eri vaihtoehtoihin sisältyvät taloudelliset ja toiminnalliset riskit. Laskelmissa tulee huomioida investoinnista aiheutuvat vuosittaiset käyttötalouden lisäkustannukset, kuten poistot, rahoituskulut, ylläpitokustannukset sekä mahdollisesti tyhjilleen jäävien tilojen kustannukset. Kannattavuuslaskelmien tulee olla ammattimaisesti laadittuja ja hyvin perusteltuja. Laskelmista tulee myös selvittää, mihin oletuksiin laskelmat perustuvat.

Konsernivalvonnan ja raportoinnin sekä riskienhallinnan järjestäminen

Kunnan tytäryhteisön ja kuntayhtymän on annettava kaupunginhallitukselle kuntakonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot annettujen ohjeiden ja aikataulujen mukaisesti. Tytäryhteisöjen tulee toimittaa kunnalle tiedot konsernitilinpäätöksen laatimista varten. Konsernijohto antaa tarkemmat ohjeet konsernitilinpäätöksen laatimiseksi tarvittavista tiedoista, laadinta-aikataulusta, tiedonannon määräajoista ja mahdollisista tiedonantopohjista tilinpäätös- ja toimintakertomustietojen ilmoittamisessa.

Konsernijohto seuraa säännöllisesti tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuutta. Tytäryhteisön tulee antaa seuranta varten kunnalle talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaisesti raportti sille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta, toiminnan ja talouden kehittymisestä sekä arvio niihin liittyvistä riskeistä. Tytäryhteisöllä tulee olla tätä varten riittävät talouden ja toiminnan seuranta- ja mittausjärjestelmät sekä yhteisön hallituksen hyväksymät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeet.

Sisäisen valvonnan ja kokonaisvaltaisen riskienhallinnan järjestäminen kuuluu tytäryhteisön hallituksen ja toimitusjohtajan vastuulle. Tytäryhteisön hallituksen on huolehdittava siitä, että yhteisössä on määritelty sisäisen valvonnan toimintaperiaatteet ja menettelyt osaksi johtamista ja

päätöksentekoa ja että yhteisössä seurataan valvonnan toimivuutta. Tytäryhteisön toimitusjohtajan tai vastaavan on huolehdittava riittävän ja toimivan sisäisen valvonnan toteuttamisesta ja ylläpitämisestä sekä toimivuuden varmistamisesta.

Tytäryhteisön sisäinen tarkastus ja tilintarkastajat arvioivat prosesseja, joilla organisaatiossa varmistetaan, että merkittävät riskit on ymmärretty ja ne huomioidaan yhteisön toiminnassa.

Tytäryhteisön tulee raportoida konsernijohtolle merkittävistä riskeistä sekä riskienhallinnan toimivuudesta ja riittävydestä. Raportointi toteutetaan tytäryhteisön hallituksen laatimassa toimintakertomuksessa, jossa tulee selostaa hallituksen tietoon tulleet merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät sekä periaatteet, joiden mukaan sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty. Tytäryhteisön hallituksen on raportoitava välittömästi konsernijohtolle, mikäli yhtiön toimintaan liittyvän merkittävän riskin realisoituminen vaikuttaa todennäköiseltä.

Kunnan tytäryhteisön tilintarkastajaksi valitaan kunnan tilintarkastusyhteisö, ellei tästä poikkeamiseen ole tytäryhteisöjen suureen lukumäärään tai muuhun tarkastuksen järjestämiseen perustuvaa syytä. Kaikkiin kunnan tytäryhteisöihin tulee valita tilintarkastaja, vaikka yhteisöä koskevat säännökset sallisivat myös toiminnantarkastajan valitsemisen. Asia tulee huomioida yhtiöjärjestyksessä. Kaupungin tilintarkastajalla on salassapitoa koskevien säännösten estämättä oikeus saada kunnan viranomaisilta ja kuntakonserniin kuuluvilta yhteisöiltä ja säätiöiltä tiedot ja nähtävikseen asiakirjat, joita hän pitää tarpeellisina tarkastustehtävän hoitamiseksi.

Tarkastuslautakunnalla on oikeus pyytää ja saada tytäryhteisöiltä tietoja valtuuston asettaminen tavoitteiden toteutumisen ja kuntakonsernin tuloksellisuuden arviointia varten. Tarkastuslautakunta voi kutsua tytäryhteisön toimielimen jäsenen tai palveluksessa olevan henkilön kuultavaksi lautakunnan kokoukseen. Tarkastuslautakunnan jäsen ei saa paljastaa haltuunsa saamaa salassa pidettävää tietoa sivulliselle.

Sisäisellä tarkastuksella on oikeus pyytää ja saada tytäryhteisöiltä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi- ja kehittämistoiminnan sekä muun tarkastustoiminnan edellyttämät tiedot. Sisäisellä tarkastuksella on oikeus tarkastaa tytäryhteisön toimintaa ja taloutta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämiseen liittyviä prosesseja. Sisäisen tarkastuksen henkilöstö ei saa paljastaa sivulliselle haltuunsa mahdollisesti saamaansa salassa pidettävää tietoa.

Tiedottaminen ja kunnan luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuden turvaaminen

Tytäryhteisöjen toiminnasta on tiedotettava aktiivisesti ja viestinnän tulee olla avointa. Kunnan toiminnasta on tiedotettava asukkaille, palvelujen käyttäjille, järjestöille ja muille yhteisöille. Kaupungin tulee antaa riittävästi tietoja kaupungin järjestämistä palveluista, taloudesta, valmistelussa olevista asioista, niitä koskevista suunnitelmista, asioiden käsittelystä, tehdyistä päätöksistä ja päätösten vaikutuksista. Silloin kun kunnan tehtävä on annettu yhteisön tai säätiön hoidettavaksi, kunnan on sopivin tavoin tiedotettava asukkailleen yhteisön tai säätiön toiminnasta. Hyvä hallinto edellyttää luotettavaa ja riittävästi tiedottamista.

Yhteisön tai säätiön on oma-aloitteisesti tiedotettava toiminnastaan ja taloudestaan. Yhteisön tiedottamisen on tuettava konsernin asettamia tavoitteita ja tiedotettava konsernijohtoa ennen merkittävän asian julkiseksi tuloa. Merkittäväksi asiaksi katsotaan esimerkiksi yhteiskunnallisesti tai ympäristön kannalta merkitykselliset asiat.

Yhteisöjä koskevasta tiedotuksen tarkoituksenmukaisesta järjestämisestä vastaa yhteisön puolesta hallitus ja toimitusjohtaja sekä kaupungin puolella konsernijohto. Yhteisö voi konsultoida tiedottamiseen liittyvissä kysymyksissä kaupungin viestintää. Tiedottamisessa ja tietojen antamisessa yhteisöjä koskevissa asioissa tulee huomioida kunnan yleiset tiedotusperiaatteet sekä julkisuus- ja salassapitosäännökset.

Yhtiöissä noudatetaan asiakirjojen julkisuudesta ja esilläolosta osakeyhtiölaissa annettuja sääntöjä. Säätiöissä noudatetaan säätiölakia. Yhteisön tulee itse todeta ja ilmoittaa oma kantansa materiaalista, joka on yhteisön käsityksen mukaan liikesalaisuutta tai muulla perusteella salassa pidettävä. Lakia viranomaisten toiminnan julkisuudesta noudatetaan tapauksissa, joissa asiakirja on toimitettu kaupungille, jolloin kaupungin viranomaisen päättää kaupungin hallussa olevien asiakirjojen luovuttamisesta.

Yhteisö on julkisuuslain piirissä siinä tapauksessa, jos se lain nojalla hoitaa julkista tehtävää ja käyttää siinä julkista valtaa. Yhteisöjen hankinta-asiakirjat, silloin kun asiassa on noudatettu hankintalainsäädäntöä, ovat julkisia.

Kaupungin luottamushenkilöllä on oikeus saada kaupungin viranomaiselta sen hallussa olevia tytäryhteisöjen toimintaa koskevia tietoja, joita luottamushenkilö pitää toimensa tarpeellisina ja jotka viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaan eivät ole vielä julkisia ja jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Tietopyyntö esitetään kirjallisesti kirjaamon kautta.

Luottamushenkilö ei saa luovuttaa tietojensaantioikeuden nojalla saamiaan tietoja eteenpäin, koska tiedot on tarkoitettu vain hänelle henkilökohtaisesti luottamustehtävän hoitamista varten. Asiakirjoihin tulee merkitä, mikäli ne ovat salassa pidettäviä.

Velvollisuus hankkia kunnan kanta asiaan ennen päätöksentekoa

Kaupungin kannan hankkimisvelvollisuuden tarkoituksena on edistää kaupunkikonsernin kokonaisedun toteutumista varmistamalla hyvä tiedonkulku tytäryhteisön ja kaupungin välillä, omistajastrategisten linjausten huomioon ottaminen tytäryhteisöjen merkittävässä päätöksissä, sekä varmistetaan kuntakonsernin kokonaisedun toteutuminen. Tämän vuoksi on tarkoituksenmukaista, että tytäryhteisön johto on hyvissä ajoin etukäteen alustavasti yhteydessä kaupunkiin mahdollisessa kaupungin kantaa edellyttävässä asiassa, jotta kaupungin kanta voidaan ratkaista tytäryhteisön toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisessa aikataulussa. Omistajan ennakkokannan hankkiminen ei muuta tytäryhteisön johdon oikeudellista asemaa ja vastuuta. Yhtiön hallitus ja toimiva johto kantavat aina vastuun tekemistään päätöksistä.

Tytäryhteisön on jo valmisteluvaiheessa hankittava konsernijohdon kirjallinen ennakkokanta merkittäviin toimenpiteisiin, joilla on merkittävä vaikutus yhteisön tai kunnan toimintaan ja taloudelliseen vastuuseen. Velvollisuus koskee myös tytäryhteisöjen tytäryhteisöjä sekä yhteisöjä, joissa kaupunki käyttää määräysvaltaa.

Velvollisuus ennakkokannan hankintaan on yhteisön hallituksen puheenjohtajalla tai toimitusjohtajalla. Yhteisön hallituksen on valvottava, että konsernijohdon ennakkokanta on hankittu ja että se kirjataan sen kokouksen pöytäkirjaan, josta myös päätös on nähtävillä.

Kaupungin ennakkokannan antaa kaupunginhallitus.

Ennakkokanta haetaan ainakin seuraavissa asioissa:

- tytäryhteisön perustaminen
- yhteisön toiminta-ajatuksen, toiminnan tai juridisen rakenteen muuttaminen tai muu taloudellisesti merkittävä toiminnan muutos
- yhteisön toiminnan muuttaminen siten, että yhteisö voi menettää hankintalainsäädäntöön tai oikeuskäytäntöön perustuvan sidosyksikköasemansa suhteessa kuntaan
- yhtiökokoukselle tehtävä voitonjakoehdotus, mikäli se poikkeaa yhtiön tavanomaisesta voitonjakokäytännöstä
- yhtiöjärjestyksen tai vastaavan muuttaminen, ellei muutos ole tekninen
- toimitusjohtajasopimuksen sisältö ja toimitusjohtajan palkan taso
- merkittävät henkilöstöön liittyvät ratkaisut, kuten henkilöstön kannustinjärjestelmän tai palkkausjärjestelmän käyttöönotto tai sen muutokset, työehtosopimuksen tai eläkeyhtiön valinta ja vaihtaminen
- osakeanti tai pääomarakenteen muuttaminen
- toimintaan nähden merkittävät investoinnit tai liiketoiminnan merkittävä laajentaminen
- varsinaiseen toimintaan kuulumattomat tai siihen vain epäsuorasti liittyvät investoinnit ja niiden rahoitus
- merkittävät kiinteistö- ja yrityskaupat, mikäli kiinteistö- tai yrityskauppoja ei ole erityisesti annettu yhteisön tehtäväksi
- yritysjärjestelyt (esimerkiksi sulautuminen tai jakautuminen)
- osakkeiden merkintä, mikäli osakkeiden ostamista ja omistamista ei erityisesti annettu yhteisön tehtäväksi
- konsernin ja konserniyhteisöjen toimintaan nähden tärkeän liiketoiminnan, omaisuuden tai oikeuksien (mukaan lukien immateriaalioikeudet) hankkiminen, myyminen, vuokraaminen, luovuttaminen tai panttaaminen
- poikkeuksellinen lainanotto ja -anto sekä vakuuksien, takausten taikka muiden yhtiöitä sitovien merkittävien rahavelvoitteiden antaminen tai niiden ehtojen muuttaminen
- koronvaihtosopimuksen, sähkö- ja päästöoikeuskauppojen tai muun suojausinstrumentin suojauskäytöstä tai tavanomaisesta käytöstä poikkeavat johdannaissopimukset (johdannaisten käyttö spekulatiiviseen voiton tavoitteluun)
- muuhun kuin yhteisön tavanomaiseen toimintaan kuuluvat tai epätavallisin ehdoin tehtävät sopimukset yhtiön ja sen osakkeenomistajan taikka hallituksen jäsenen välillä, kyseisten sopimusten muuttaminen sekä sopimuksiin perustuvista oikeuksista luopuminen
- yhteisön omaisuuden luovuttaminen konkurssiin tai selvitystilaan taikka saneerausmenettelyyn hakeutuminen
- muu yhteisön tai omistajan kannalta merkittävä asia.

Ennakkokantaa koskeva pyyntö lähetetään osoitteeseen omistajaohjaus@rovaniemi.fi, josta asia viedään kaupunginhallituksen tai kaupunginjohtajan käsiteltäväksi. Ennakkokannan pyytäminen on tehtävä kirjallisessa muodossa, riittävän ajoissa ennen päätöksentekoa ja normaali kokousaikataulu huomioiden. Yhteisön tulee eritellä selkeästi ne tiedot ja asiakirjat, jotka se katsoo salassa pidettäväksi.

Ennakkokanta annetaan kirjallisesti sille taholle, joka ennakkokantaa on pyytänyt. Omistajan ennakkokannan hankkiminen ei muuta tytäryhteisön johdon oikeudellista vastuuta tai asemaa. Konsernijohdon ennakkokanta ei saa olla ristiriidassa pakottavan lainsäädännön kanssa.

Konsernin sisäiset palvelut ja yhteistyö

Konsernin kokonaisuus ja konsernin osaamisen sekä resurssien tehokas hyödyntäminen.

Kaupungin tytäryhteisöjen tulee liittää pankkitilinsä osaksi kaupungin konsernitiliä. Konsernitiliin voidaan lisätä luottolimiitti lyhytaikaisen rahoitustarpeen turvaamiseksi. Konsernitilin käytännön toimintaa hoitaa kaupungin taloudesta vastaava yksikkö ja tilin ehdoista päättää taloudesta vastaavan yksikön vastuualuepäällikkö. Pääsääntöisesti tytäryhteisöjen toimialaan ei kuulu sijoitustoiminta ja näiden yhteisöjen on ohjattava normaalin maksuvalmiuden ylittävä osa likvidistä rahoitusomaisuudesta emoyhteisön käyttöön.

Rovaniemi konsernin sijoituksissa, varainhoidossa ja rahoituksessa noudatetaan valtuuston päättämiä perusteita. Konsernin rahoitusta koordinoidaan keskitetysti Rovaniemen kaupungin konsernihallinnossa. Tytäryhteisöjen tulee sopia taloudesta vastaavan yksikön kanssa rahoituksen järjestämistavasta.

Lainarahoitus hankitaan yhteistyössä taloudesta vastaavan yksikön kanssa.

Ulkopuolisissa hankinnoissa on noudatettava hankintalain säännöksiä mikäli yhteisö kuuluu lain soveltamisalaan. Kaupungin tytäryhteisöjen tulee noudattaa Rovaniemen kaupungin hankintaohjeistuksia soveltuvin osin.

Tukipalveluiden hankinnassa konserniin kuuluvien yhteisöjen on selvitettävä muiden konserniyhteisöjen tarjoamat palvelut ja niiden kilpailukyky muihin käytettävissä oleviin vaihtoehtoihin nähden. Tukipalveluiden hankinnoissa on tavoiteltava konsernin kannalta edullisinta lopputulosta. Tukipalveluita ovat esimerkiksi henkilöstö-, palkka-, talous-, tietohallinto, viestintä-, osallisuus-, markkinointi-, laki-, hankinta- ja toimitilapalvelut.

Kaupunki tuottaa sisäisiä tukipalveluita tytäryhteisöille resurssien ja mahdollisuuksien puitteissa.

Konsernin resurssien tehokkaan käytön edistämiseksi konserniyhteisöjen on edistettävä resurssien yhteiskäyttöä aina kun se on mahdollista. Kaupunki voi edellyttää resurssien yhteiskäyttöä konsernin kokonaisedun saavuttamiseksi.

Konserniyhteisöjen on käytettävä ensisijaisesti Rovaniemen kaupungin brändiin ja visuaaliseen ilmeeseen soveltuvaa viestintää ja markkinointia.

Kunnan tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpano ja nimittäminen

Kunnan tytäryhteisön hallituksen kokoonpanossa on otettava huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus, riippumattomuus sekä mahdollisuus käyttää riittävästi aikaa tehtävän hoitamiseen. Hallitukseen on perusteltua valita vähintään viisi ja enintään seitsemän jäsentä lukuun ottamatta tehtäväalueeltaan suppeita pieniä yhtiöitä, joihin valitaan kolme jäsentä. Hallituksen jäsenet on valittava pääsääntöisesti vuodeksi kerrallaan, mutta esimerkiksi säätiön säännöissä voi toimikausi olla vuotta pitempi.

Kaupunkikonserniin kuuluvissa yhteisöissä tai yhtiöissä, joissa kaupungilla on määräenemmistö, on hallituksen jäsenehdokkaiden nimeämisessä ja valinnassa noudatettava naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annettua lakia.

Hallituksen jäsenen on annettava hallitukselle hänen pätevyytensä ja riippumattomuutensa arvioimiseksi riittävät tiedot sekä ilmoitettava tiedoissa tapahtuvista muutoksista.

Hallintosäännössä määritellyn tahon on tehtävä kaupunginhallitukselle esitys Rovaniemen kaupungin edustajista tytäryhteisöjen hallituksiin sekä mahdollisesti muihin osakkuusyhteisöihin. Kaupunginhallitus valitsee yhtiökokousedustajan määräysvallassaan oleviin konsernin tytäryhteisöihin ja antaa yhtiökokousedustajalle toimiohjeet yhtiön hallituksen kokoonpanosta. Omistajaohjauksesta vastaava taho vastaa tytäryhteisöjen hallitusjäsenten nimitysten valmistelusta henkilöstö- ja nimitysjaostolle. Esitykset käytettävissä olevista hallitusjäsenehdokkaista tulee olla hyvissä ajoin ennen yhtiökokouksia omistajaohjauksesta vastaavan tahon käytettävissä, jotta kuntalain 47 §:n mukainen hallituksen kokoonpanon arviointi voidaan toteuttaa. Tytäryhteisöjen nimityskäytännöllä pyritään siihen, että yhtiön hallituksen kokoonpano on tarkoituksenmukainen yhtiön omistaja-arvon ja siitä johdettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Hallituksen jäseneksi ja varajäseneksi valittavalta on ennen valintaa saatava kirjallinen suostumus tehtävään.

Rovaniemen kaupungin laatimien sääntöjen hyvästä hallinto- ja johtamistavasta on tarkoitus yhtenäistää konserniohjauksen kannalta konserniin kuuluvien tytäryhtiöiden johtamis- ja hallintokäytäntöjä ja siten varmistaa, että tytäryhtiöissä toimitaan terveiden liikeperiaatteiden mukaisesti. Hyvä hallinto- ja johtamistapa turvaa tytäryhteisöjen riittävän avoimuuden, tulostietojen oikeellisuuden, asianmukainen sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan. Tarkoituksena on varmistaa, että kunnan omistuksia hoidetaan tarkoituksenmukaisesti, luotettavasti ja tehokkaasti kuntakonsernin kokonaisuutena turvaten. Kunnan tytäryhteisön hyvästä hallinto- ja johtamistavasta säädetään erillisellä ohjeella.